

Quan mataven pels carrers

Núria Pradas ens torna als anys del pistolerisme
QUIM PUIG

Les germanes Conxa i Núria, de família obrera, s'endinsen en la vida adulta en la Barcelona convulsa de començaments del segle passat, quan la lluita de classes segregava pólvora arreu que era contraatacada pel pistolerisme patronal més venjatiu i provocador. La revolta de les lleves que va generar la Setmana Tràgica canviarà el destí de les dues noies: els seus pares seran innocents víctimes del conflicte mentre les filles lluiten a les barricades. Una orfandat que accelerarà la pèrdua de la innocència i decidirà el destí futur de les dues adolescents.

Mentre la Conxa opta per la lluita armada anarquista com a mitjà per enfrontar-se a la societat classista que explota la classe treballadora i discrimina la dona, la Núria descobreix el plaer de la lectura i la formació cultural com a mitjà per transformar la societat d'una manera més justa. Aquestes dues decisions contraposades separaran les relacions entre les germanes, que optaran per camins diferents irreconciliables. Els vaivens del destí les tornaran a apropar en el desenllaç final, tan sorprenent com emotiu a *La noia de la biblioteca*.

Un capital important del relat són els protagonistes, potser massa caracteritzats, però que arrodoneixen la història. A més de les dues germanes amb una personalitat peculiar, trobarem personatges secundaris que no ho seran gens, de secundaris. Destaca en aquest aspecte la viuda Amèlia, que dirigeix sense pietat una gran fàbrica tèxtil, s'enfronta als treballadors sense contemplacions de cap mena i exigeix obediència al seu fill Eudald, bojament enamorat de la Núria. En contraposició ens trobem l'amant de la Conxa, un dirigent anarquista fins al moll de l'os. Però el personatge més ben caracteritzat és Àngel Rius, un pèrfid vividor sense entranyes, capaç de les accions

més descarnades per engrèixar la seva bossa.

Aquesta fauna humana es mou en una societat que lluita també per ser capdavantera en modernització i progrés, ajudada per una renovació cultural que comença a arribar a totes les capes de la societat. La creació de la Biblioteca de Catalunya al Palau de la Generalitat n'és l'exemple més clar, així com la tasca que porta a terme Prat de la Riba. En aquest aspecte destaca també la influència de la biblioteca popular, coneguda com La Cultura, de Francesca Bonnemaison, i les tertúlies literàries de Carme Karr, que influirán bàsicament el procés d'emancipació femenina, personatges que també rondan a la novel·la.

La noia de la biblioteca planteja un encreuament d'històries que es van enllaçant i que generen una trama ben teixida, amb un llen-

guatge planer, directe, incisiu i amb canvis de ritme sorprenents. Un reguitzell de petits detalls ornen la narració, completant un retaule d'una Barcelona pròspera, capdavantera i conflictiva a la vegada. El seny i la rauxa entrellaçats. La ciutat que inicia un canvi profund que l'encamina a consolidar un estil i una forma de viure que ha deixat petjada centenària.

Una meritòria novel·la històrica que ajuda a comprendre amb més precisió l'atmosfera quotidiana de la Catalunya de fa un segle i a la vegada enriqueix la producció de l'escriptora. Núria Pradas, que ha publicat ja una quarantena de llibres, la majoria infantils i juvenils, també ha tret aquesta tardor la novel·la *Nebbia*, ambientada a Venècia i la Toscana italiana al segle XVIII. Un relat humà en què també els personatges femenins són protagonistes. *

LA NOIA DE LA BIBLIOTECA
Núria Pradas

Editorial: Columna
Barcelona, 2014
Pàgines: 436
Preu: 20 euros

NOVEL·LA LLUÍS LLORT

Còctel de temes

Després de les recomanables *El país dels crepuscles* (Alrevés, 2013) i *Les mans del drac* (Llibres del Delicte, 2014), ens arriba la nova obra de Sebastià Bennasar, *On mai no creix l'herba*. En la primera mostra tot de personatges i trames que es creuen en un paisatge nevat pirinenc, amb un gust clàssic actualitzat; en la segona, a banda de també fer entrar molts personatges i trames creuades, ofereix una magnífica paròdia dels *best-seller* de Dan Brown; a *On mai no creix l'herba* Bennasar ha quedat a mig camí entre l'una i l'altra. I això pot desconcertar el lector. Si es llegeix de manera diguem-

ne seriosa, un seguit de situacions resulten inversemblants i narrades tirant pel dret. Si es llegeix com una paròdia, li falta humor i li sobren escenes sòrdides i discursos morals.

La trama ens presenta l'Ariadna –una jove de 25 anys tenallada per una venjança pendent–, que lidera una banda de mitja dotzena d'adolescents de la Verneda que roben per encàrrec, venen droga i funcionen com un híbrid entre els Ocean's Eleven i aquell tèrbol Circo de los Muchachos. També hi ha Marc Farré, l'antic propietari d'una pista d'esquí que va perdre el negoci per culpa d'un error en la previsió del

ON MAI NO CREIX L'HERBA
Sebastià Bennasar

Editorial: Alrevés
Barcelona, 2015
Pàgines: 177
Preu: 15 euros

temps i que, després de passar set anys a la presó, decideix assassinar els homes del temps de TV3. Finalment, un quartet de neonazis vol segrestar la Moreneta per aturar el procés sobiranista i un tal Ricciardi persegueix la màfia italiana a casa nostra.

El ritme alt i sostingut i els deliciosos parèntesis gastronòmics són algunes de les constants de l'autor, també en aquest còctel en què se'ns parla de prostitució, atur, immigració (de l'antiga i de l'actual), màfia, drogues, feixisme, delinqüència, independentisme, corrupció policial i, entre altres temes, fins i tot de barreres arquitectòniques. *